UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Baldi Pervsini Commentariorvm In Pandectas Tomvs ...

In Digestvm Vetvs

Baldus

Lvgdvni, M.D.LVIII.

De rerum permutatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-95938

Visual Library

¶Additio. ¶Meſſem. Colonus partiarius nõ hʒ actionẽ furti ſʒ agit ꝯ dñʒ vt agat. h.d. Et dic vt no. Cy. C. e. l. ſi ꝑ fun do. ⁊ in Spe. de iud. §. gñalia. ver. hoc etiã. no. in Spe. de act. ſeu pet. §. ſequit. v. itẽ no. ſi mihi paſtorem. ¶In tex. ibi, colo no partiario, cũ quo eſt actio pſcri. vbis: vt not. ſ. depo. l. j. §. ſi qs ſeruũ. ar. qđ ſit ac. ꝓ ſocio. vt. ſ. ꝓ ſoc. l. cũ duob⁹. §. ſi in co cunda. Sʒ an in colono, q nũmis colit, poſſet intelligi: dic vt no. j. de fur. l. ſi qs. §. locaui. ⁊ ibi. Ex conducto. j. de pſcri. ver. q̃ ſapit naturã ac. ex ꝯducto. ⁊ iõ ex cõducto dr agi in effectu: vt. j. de pſcr. ver. l. naturalis. §. ſinaũt. Cy. in addi. Sʒ nũquid iſte ꝯ quẽ agitur, liberet actionem cedendo cõtra illum: dic ꝙ ſic: gl. eſt que nõ eſt alibi in. l. ij. §. idẽ nerua. ff. ne quid in lo. pu. ¶Acturum. No. hic ꝙ ago, vt agas. ſic ad. l. Rho. de iact. l. j. §. pe. de ac. emp. l. Jul. §. pe. qñãdoqʒ excipio vt agas: vt. ſ. ea. l. §. veſtimenta. ⁊. C. commo. l. vnde queritur. ſecundum Bar.

Locator. Dicunt quidã ꝑ iſtum. §. ꝙ ꝑ patientiam actus ꝯtrij vr recedi a ꝓteſtatiõe, ſed doct. noſtri iſtum tex. intelligũt ꝙ hic iſtud ꝓpoſitũ nõ fuit expreſſum, alias ſecus vt no. ꝑ Cy. C. de pac. l. pacta nouiſſima. circa qđ viđ qđ no. Dy. in. l. ſi qs in prin. teſt. j. de leg. iij. facit quod videbitis. ſ. naut. cau. ſta. l. ſi. §. item ſi predixerit. ¶Additio. ¶Locator a ꝓteſtatione tacite recedi vr ꝑ actum ꝯtriũ ſubſecutũ: ſed alij dicũt ꝙ hic nõ fuit ꝓteſtatio ſed propoſitum in mẽte retentũ ſm Bar. ⁊ hoc no. ꝑ Cy. C. de pac. l. pacta nouiſſima. ⁊ de iſta ꝓteſtatione dixi in. l. j. j. de edil. edi. ⁊ in. l. ſi. §. item ſi predixerit. ſ. nau. cau. ſta. ⁊ plene ꝑ Bart. in. l. nõ ſolũ. §. morte. de ope. noui nũ. ꝑ Guli. in rub. C. de li. ꝯte. ⁊ ꝑ Dy. in. l. q in aliena. §. Celſus. j. de acq. her. ⁊ vide qđ dixi in. l. itẽ veniũt. §. petitã. ⁊. §. ſeq. ſ. de pe. her. ⁊ vide Ray. in. l. Quintus. ſ. mãd. Op. de. l. ſi qs in prin. teſt. Sol. hic nõ expreſſit ꝓpoſitũ, ſʒ tũc nulla eſſet dubitatio ꝑ. l. ſi repetendi. C. de ꝯdi. ob cau. qꝛ retinere volũtatẽ in corde, nõ accõmodat actibus hominuʒ: vt. j. de ſup. leg. l. Labeo. §. idẽ tubero. vt hic ſequẽs obligatio ſumpſit vires ex volũtate duoꝝ, ⁊ iõ tollit ꝓpoſitũ vni⁹ prio expſpſum in ꝯtriũ: ius v̓o p̓mũ ⁊ ſm ex volũtate vni⁹. Sed hoc nõ vr verũ: qꝛ hic p̓ncipale ꝓpoſitũ cepit de voluntate vtriuſqʒ, cum dictũ fuit ab vno corã altero. Alij dicũt ꝙ hic nõ fuerũt v̓ba derogatoria ad ſm actũ, ibi ſic: qꝛ dixit, ſi cui bis legauero, nolo dari niſi ſemel. Jta ẽt eſſet hic, ſi dixiſſet, nolo teneri de periculo, ẽt ſi ꝯtingat te intromittere: tũc ſcđs act⁹ eſſet de rogatus a prima volũtate, qđ hic nõ fuit ſm Pet. ⁊ Cyn. in addi. ⁊ eſt ſp̃ale ꝙ factũ deroget ꝓteſtatiõi vbicũqʒ factũ trahit ſecum executionẽ: vt extra de conſti. c. cuʒ M. Ferrarieñ.

¶Sequitur ex lect. antiq.

Seruũ meum. No. ꝙ p̓mo diſtinguit vtrũ habito ꝯctu cũ ſeruo an cũ dño cõduxerit: ⁊ in ſcđo ſubdiſtinguit vtrũ ſit actũ de certo, an de incerto: ⁊ no. hãc diſtinctionẽ pro executorib⁹. qꝛ ſi dant ad certa, nõ põt eis imputari culpa: ſi ad incerta, põt eis imputari culpa electionis. item facit iſte. §. ad id qđ quotidie fit: qꝛ vna cõmunitas mittit ad aliam cõitatẽ, vt deſtinet ſibi quẽdã ptãtem. qꝛ ſi rogat de certo, nil imputat mittẽti: ſi de incerto, iputat ſi malum elegit. ⁊ ad idem facit. c. is cui. de of. deleg. lib. vj.

Vehiculum. No. ex hoc. §. ꝙ ꝑ ipſo animali ſoluit mulio: ꝑ ſalina ſoluit. ſ. dñs ſaline. ⁊ ꝓ hoc habes ꝙ ſi pro ſalina ſoluit gabella, nõ pro animali, dñs ſaline dʒ ſoluere, non dñs animalis. ¶Additio. ¶Vehiculum. No. ꝙ mulio tenetur ſoluere paſſagium muloꝝ ſuorum, ſcholaris librorũ ſm Bar.[a] qđ no. pro emptoribus
a paſſagij ⁊ ſalinarum. no. Bar. in. l. j. poſt prin. j. de vectig.

COlonus. No. tex. ibi, fundo eiectũ ⁊c. nam hic vr caſus ꝙ ſi emphyteuta ceſſauit in ſolone canonis, poſſit expelli ꝓpria autoritate, de quo dic ꝑ Cy. in. l. ij. in. iiij. q. C. de iur. emphy. ¶Additio. ¶Colonus. Jbi eiectum iniuſte. vel dic iuſte: vt qꝛ non erat ſoluta penſio ſm Rayn. Et ſm hoc eſt hic caſus, ꝙ colonum vel inquilinum, q nõ ſoluũt pẽſionẽ, dñs põt expellere ꝑ pune propria autoritate ſm Jac. de Are. q hoc no. in. l. ij. C. de iure emph. per hanc. l. ſm Ray. ⁊ Bar. facit. ſ. e. l. quero. §. inter locatorẽ. ¶Not. hic ꝙ colonus põt repetere melioratiões ⁊ computare in mercede. ſec⁹ eſt in emphyteuta: qꝛ recipit ad meliorandorum. Unde eſt idem, ſi colonus recepiſſet cum onere meliorandi: quo caſu non repeteret meliorationem: vt hac l. in principio a contrario ſenſu. quod tene menti.

Nauem. No. l. ꝙ licitũ ꝓpter illicitum publicetur, quod dic vt. C. de naut, fe. l. cum proponas. ¶Scđo no. ꝙ lʒ nõ ſit ſecutus effectus propter culpã obligati ad mercedẽ, tñ obligatio nõ minuitur nec extenuatur. Aduerte ꝙ in iſto tex. nõ fuit publicata nauis, ſed onus impoſitũ naui: qꝛ forte portabatur contra deuetum ꝙ in iſto mari vigebat. ⁊ hoc facit contra quandam ſolutionem quaʒ ponunt doc. in. d. l. cum proponas.

¶De eſtimatoria actione. Rubrica.

ACtio. Jn gl. q̃ ĩcipit. i. que eſt eſtimatoria. ibi, bonefidei: vt inſtit. de act. §. actionũ. ibi vide. ¶Jn. e. gl. in ſi. vt põt poni exemplũ. j. ti. ſi. l. j. in ſi. cũ. l. ſeq. vbi actio pſcrip. v̓bis dat in ſubſidiũ, ⁊ vbi eſt incertũ de noie cõtractus, vel de nomine actiõis, ⁊ non eſt eſtimatoria bo. ſi. ſed ſtricti iuris. vt no. inſti. de act. §. actionũ. in gl. ſuper ver. exper. ¶Jn gl. vlt. in ſi. huic gl. adde quod not. inſtit. de act. §. actionũ. in glo. que incipit, vt ſi tibi rem ⁊c. ¶Ex lec. anti. ¶Jn gl. vt tene. in ſi. ⁊ hoc q̃tum ad actionem dandã, ſecus quo ad periculuʒ. Nã tũc diſtinguit vt in ſi. hui⁹ legis not. Frã. Accur. ¶Jn gl. ſ. ibi. l. j. vel illa datur, cum nõ eſt dubium de contractu, ſed de act. tantum. Fran. Accur.

¶De rerum permutatione. Rubrica.

1 ☞Contractus permutationis differt a contractu emptionis ⁊ venditionis.

SIcut aliud. Ex hac. l. no. plures differẽtias inter emptionẽ ⁊ vẽditionẽ ex vna pte, ⁊ pmutationeʒ ex alia. ¶Scđo no. tex. l. v. vñ ſi ea res. ibi duʒ dicit dãdã actionẽ. Nã hic vr tex. ꝙ iſta actio ſit datiua, ſʒ i ꝯtriũ eſt veritas, qꝛ imo eſt natiua, probat. j. ti. j. l. naturalis. §. ſinaũt do rẽ. vbi tex. dicit eã naſci. idẽ habes ea. l. §. at cũ do. ⁊ iſta eſt vera opi. ⁊ ꝓbat ꝑ text. in l. iuriſgẽtiũ. §. ſʒ ſi in aliã. C. de pact. ¶Tertio no. tex. dũ dt: qđ itereſt ⁊c. Nã vides hic tex. ꝙ in ꝯctib⁹ innoĩatis, vbi agit ad dãdũ, ſuccedit obligatio ad itereſſe. ad idẽ. j. tit. j. l. naturalis. §. ſinaũt. C. eo. l. reb⁹. no. ꝑ gl. in. l. j. C. de ſen. que ꝓ eo. ⁊ eſt rõ qꝛ ꝯctus innoĩati in pariẽdo obligationẽ ⁊ actionẽ, ⁊ in eam retinẽdo ſunt debiliores q̃ alij ꝯctus: ideo in eis ſuccedit obligatio ad intereſſe. ⁊ hãc rationẽ ponit Dy. in. l. ſtipulationes nõ diuidunt. §. Celſus. j. de ver. obl. nam rationẽ ponit gl. in. l. ſi pecuniã. in prin. cõtra. de cõdi. ob. cau. ¶Jn gl. que incipit. l. hi ſoli. ibi, iuriſgẽtiũ. dic vel melius vt. C. eod. l. ea. lege. ¶Jn ea. gloſſ. in fin. ad quod not. C. eod. l. j. in vlt. gloſſ. ¶Additio.
1 ¶Sicut. Not. ꝙ † cõtractus pmutationis differt a contractu emptionis ⁊ venditionis. primo in noie ꝯhentiũ: qꝛ permutãtes habent vnũ nomẽ, emptor ⁊ venditor diuerſa noĩa, ⁊ ſic eſt differẽtia. primo ex vi noĩs. ſimile no. j. de act. ⁊ obli. l. cõſenſu. ¶Scđa dĩa eſt reſpectu liberatiõis ſeu ĩpletionis: qꝛ pmutatio deſiderat transferri dñium hincinde, ſed emptio ⁊ vẽditio ex parte emptoris nõ ex parte venditoris. ¶Tertia dĩa eſt in initio obligatiõis: qꝛ in emp. ⁊ vẽdi. initiat obligatio a p̓ncipio ſolo ꝯſenſu, in permutatione ex poſtfacto rei interuẽtu. ¶Quarto dĩa ſubſtãtialis eſt: qꝛ in pmutatione hʒ locũ cõdictio ob cãm, cã nõ ſecuta, ſec⁹ in emptione ⁊ vẽditiõe ⁊ alijs ꝯctib⁹ noĩatis. h. d. Qualiter formet libell⁹ cũ agitur ex permutatiõe: ⁊ vide qđ no. in Spe. de re. pmu. ⁊ in tract. libelloꝝ. Et no. ꝙ Legiſte loqunt de pmutatiõe reꝝ, q̃ ſunt ĩ dñio alicuius. Canoniſte loqunt de quadã pmutatione, q̃ frequẽtat apud eos. i. permutatione bñficij: quã materiã explicauit dñs Ray. de Senis in quodã ſuo tractatu. ⁊ de ea no. ꝑ Arc. in. c. nemini. xvj. q. vij. ⁊. c. ad queſtiones. extra de reꝝ pmuta. ⁊ iſta nõ eſt ꝓprie pmutatio: qꝛ nil trãſfert vn⁹ pmutãs in aliũ, ſʒ renuntiat animo pmutandi, ⁊ ſuperior confert in cui⁹ eſt ptãte. a

a ¶Bar. Jn ſi la. l. non loquitur de ſcholari: ſed de clerico ⁊ veterano. nam ſcholaſtici nihil debẽt. aut. habita. C. ne fil. pro pat.

¶De preſcriptis verbis. Rubrica.

¶Jn gl. rub. ibi, huic actioni ⁊c. tu vero dic ꝙ actiões nominate denominant a cõtractibus noĩatis, ex qbus oriũtur: iſta vero actio que oritur ex cõtractibus innominatis, nõ põt inde nomen aſſumere, cum cõtractus ſit innominatus: vocatur ergo actio preſcriptis verbis, hoc eſt actio deſcendens ſeu cõpetens ex verbis preſcriptis ſeu propoſitis. Jn ea. glo. ibi, tribus generibus. huic adde qđ no. inſti. de act. §. actionum. ⁊ inſti. de interdic. §. vlt. plenius in. l. ex placito. C. de rerum pmu. Sed Ultramon. dicunt ꝙ actio preſcrip. verb. nunquã habet locum niſi in contractibus innominatis, de quo dic per Cy. in. d. l. ex placito. C. de rerum permu.

NOnnunquam. Jn gl. j. ibi, ꝓpter dubitationẽ de noie ꝯct⁹. ⁊ ergo iſta gl. ꝙ iſta hʒ locum tñ vbi eſt dubiũ de noĩe ꝯtract⁹. Sʒ hic quero, qñ in primo caſu iſti⁹ legis põt ineſſe dubiũ de ꝯtractu: nam lex dicit quod conductor eſt ille, qui dat pecuniam, locator eſt ille qui prebet operam ſeu patiẽtiam: vt. ſ. depoſiti. l. j. §. ſi quis ſeruum. quomodo ergo poteſt eſſe dubium, an quis locauerit ſeu conduxerit: